KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 11.3.2008
COM(2008) 133 konč.

SPOROČILO KOMISIJE SVETU, EVROPSKEMU PARLAMENTU IN EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU

Za večji prispevek standardizacije k inovacijam v Evropi

1. UVOD

V strategiji EU za rast in delovna mesta sta Komisija in Svet Evropske unije standardizacijo opredelila kot ključni instrument za spodbujanje inovacij. Svet za konkurenčnost je 4. decembra 2006 v sklepih[1] pri obravnavi inovacij poudaril potrebo po izboljšanju evropskega sistema določanja standardov in pozval Komisijo, da da predloge ukrepov, ki jih morajo sprejeti ustrezne zainteresirane strani, da bi se sistem reformiral in racionaliziral. Evropski parlament je v resoluciji o strategiji inovacij[2] poudaril tudi prispevek standardizacije k politiki inovacij.

To sporočilo se v odziv na poziv Sveta osredotoča na večji prispevek standardizacije k inovacijam in konkurenčnosti. Opredeljuje najpomembnejše izzive, predstavlja konkretne cilje za standardizacijo in utrjuje tekoča prizadevanja ter predlagane ukrepe, ki jih morajo sprejeti zainteresirane strani in Komisija.

2. CILJI IN IZZIVI POLITIKE

Kakor je že bilo poudarjeno v prejšnjih dokumentih na področju politike, zlasti v sporočilih o široko zasnovani strategiji inovacij[3] in o vmesnem pregledu industrijske politike[4], so inovacije ključne pri obravnavanju ključnih izzivov, s katerimi se spoprijema Evropska unija. **Močnejša vloga standardizacije pri podpori inovacijam je pomembna za evropska prizadevanja pri obravnavanju gospodarskih, okoljskih in socialnih izzivov**. Medtem ko pomanjkanje standardizacije, omejeno sprejemanje novih tem standardizacije ali počasno posodabljanje sedanjih standardov ovira sprejemanje inovacij, pa živahna in močna standardizacija lahko pospeši dostop inovacij do domačih in svetovnih trgov.

Sedanji modeli standardizacije v Evropi in na mednarodni ravni so postali vprašljivi zaradi izzivov, kot so pospešeni tržni cikli, približevanje tehnologij in usmeritev k svetovnim trgom. To se dogaja v okviru rastoče mednarodne konkurence pri določanju standardov rastočih vodilnih sil, ki standardizacijo štejejo za pomembno strateško prednost. **Zato se mora standardizacija prilagoditi tem spremenjenim razmeram in hkrati okrepiti svojo vlogo pri podpori inovacijam in konkurenčnosti.**

3. PRISPEVEK STANDARDIZACIJE K INOVACIJAM IN KONKURENČNOSTI

Standardizacija je prostovoljno sodelovanje med industrijo, potrošniki, javnimi organi in drugimi stranmi, zainteresiranimi za oblikovanje tehničnih specifikacij na podlagi soglasja. **Standardizacija dopolnjuje tržno konkurenco,** običajno za dosego ciljev, kot so interoperabilnost dopolnilnih proizvodov ali storitev ter soglasje glede preskusnih metod in zahtev v zvezi z varnostjo, zdravjem, organizacijsko in okoljsko uspešnostjo. Standardizacija zajema tudi razsežnost javnega interesa, zlasti kadar gre za vprašanja varnosti, zdravja,

---

1 http://www.eu2006.fi/news_and_documents/conclusions/vko50/en_GB/1165932111543/

2 Resolucija Evropskega parlamenta z dne 24. maja 2007 o prenosu znanja v prakso: široko zasnovana strategija inovacij za Evropo

3 COM(2006) 502 konč. „Prenos znanja v prakso: široko zastavljena inovacijska strategija za EU“

4 COM(2007) 374 „Vmesni pregled industrijske politike. Prispevek k strategiji EU za rast in delovna mesta“

varstva in okolja. Poleg tega mora biti postopek določanja standardov v skladu z evropskimi določbami o konkurenci.

Standardizacija, ki običajno zagotavlja predvidljivost in enake konkurenčne pogoje, se lahko sama po sebi šteje, da je v nasprotju z inovacijami, ki stremijo k spremembam in izključnim pravicam. Kot je pokazalo posvetovanje zainteresiranih strani, pa je **dinamična standardizacija pomembna gonilna sila, ki omogoča inovacije.** To se izvaja na različne načine:

(a) standardi, ki odražajo raven tehnike, inovatorjem omogočajo **enake konkurenčne pogoje**, ki omogočajo interoperabilnost in konkurenco med novimi in že obstoječimi izdelki, storitvami in postopki. Standardi potrošnikom zagotavljajo zaupanje v varnost in uspešnost novih izdelkov ter jim omogočajo razlikovanje izdelkov glede na standardizirane metode;

(b) oblikovanje novih standardov je potrebno tudi za **spremljanje nastajanja novih trgov** in uvedbo kompleksnih sistemov, kot je širitev interneta;

(c) **uporaba standardov** prispeva k razširjanju znanja in omogočanju uporabe tehnologije, kar lahko potem sproži inovacije, zlasti netehnološke inovacije v sektorju storitev.

Če bi Evropa imela pomembno vlogo v mednarodni standardizaciji, bi lahko izkoristila svojo vodilno vlogo na novih trgih in si pridobila prednosti tistega, ki naredi prvo potezo na svetovnih trgih.

Večina koristi, ki jih imajo inovacije od standardov, se pokaže šele, ko se standardi dejansko izvajajo in se prilagodijo trgu. **Dejanska uporaba standardov je še vedno prostovoljna**, odvisno od tega, kako različni udeleženci na trgu dojemajo svoje interese in svoje zmožnosti uporabe standardov. Lahko se zgodi, da standardi ne dosežejo pomembnosti zaradi neustreznega časovnega usklajevanja njihovega oblikovanja, nezadostne vidnosti ali zaradi obstoja konkurenčnih standardov, ki povzročajo negotovost.

Evropske zainteresirane strani so formalno in neformalno vključene v standardizacijo. Formalna standardizacija ima tristopenjsko zgradbo, ki vključuje nacionalne organe za standarde (NSB), tri evropske organizacije za standarde (ESO)[5] in mednarodne organizacije[6]. EU je Evropske organizacije za standarde (ESO) uradno priznala z Direktivo 98/34/ES[7]. Tudi industrija je vključena v neformalno standardizacijo v mnogih forumih in konzorcijih z različnimi značilnostmi v smislu obdobja trajanja, sektorske zajetosti, teritorialnega obsega, ki je pogosto svetoven, in je zato lahko v nasprotju s tristopenjsko zgradbo formalne standardizacije.

Evropska unija ima aktivno politiko standardizacije, ki spodbuja standardizacijo v podporo boljši pravni ureditvi[8] in kot orodje evropske konkurenčnosti. Formalna evropska standardizacija je bila zlasti pomembna pri podpori zakonodaji novega pristopa za enotni trg za blago. Ta zakonodajna tehnika je prispevala k vzpostavitvi zakonodaje, ki je ugodna za inovacije, in po kateri zainteresirane strani same oblikujejo ter v skladu z najnovejšimi

---

5 CEN za večino sektorjev, CENELEC za področje elektrotehnike, ETSI v telekomunikacijah

6 IEC na področju elektrotehnike, ITU v telekomunikacijah in ISO za večino drugih področij, pa tudi Mednarodna organizacija za civilno letalstvo, Codex Alimentarius, UN-CEFACT itd.

7 UL L 204, 21.7.1998, str. 37

8 COM(2004) 674 o vlogi evropske standardizacije v okviru evropskih politik in zakonodaje.

dosežki posodobijo tehnične specifikacije, ki omogočajo usklajevanje z zakonodajnimi zahtevami. Uporaba prostovoljnih standardov v podporo zakonodaji v drugih sektorjih bo pomagala odstraniti nadaljnje zakonodajne ovire za inovacije.

V sektorju storitev je še vedno omejeno število standardov, vzrok za to pa je predvsem heterogena in neotipljiva narava storitev ter težave pri dostopu za mala in srednje velika podjetja, ki so večinski udeleženci. Zato je treba nadalje analizirati, na kakšen način standardi lahko prispevajo k inovacijam in razvoju trgov storitev.

4. VLOGA STANDARDOV PRI PREDNOSNIH UKREPIH V KORIST INOVACIJ.

Čeprav se standardizacija večinoma izvaja na pobudo udeležencev na trgu, EU pričakuje, da bo standardizacija **bistveno prispevala k prednostnim ukrepom v korist inovacij.**

(1) **Trajnostna industrijska politika**: njen cilj je izboljšanje energetske učinkovitosti in učinkovitosti virov proizvodov, postopkov in storitev ter konkurenčnosti evropske industrije. Standardizacija je pomembna za omogočanje sprejemanja ekoloških inovacij in okoljskih tehnologij ter lajšanje njihovega razširjanja na enotnem trgu ter njihovega dostopa do svetovnih trgov[9]. Poleg tega bodo potrebna napredna merila uspešnosti in širša uporaba označevanja za informiranje potrošnikov o učinkovitosti izdelka in nagrajevanje vodilnih na tem področju.

Komisija bo objavila zahteve za oblikovanje standardov v podporo Direktivi 2005/32/ES o okoljsko primerni zasnovi izdelkov, ki rabijo energijo, merjenju emisij toplogrednih plinov, uvedbi obnovljivih virov energije, izboljšanju upravljanja z energijo ter drugih ciljih v povezavi s prihodnjo trajnostno industrijsko politiko in trajnostno proizvodnjo ter pobudami glede porabe.

(2) **Vodilni trgi:** cilj pobude za vodilni trg[10] je pospeševanje nastanka inovativnih tržnih področij[11] s tesnim sodelovanjem instrumentov politike inovacij. Standardizacija je eden od ključnih elementov za uspešnost te pobude. Vodilno mesto Evrope pri oblikovanju svetovno sprejetih standardov in pristop predvidevanja bi olajšala rast teh trgov v Evropi in drugod. Za upoštevanje **odločilne razsežnosti časa** na teh trgih si je treba zlasti prizadevati za pospešitev določanja standardov, da se omogoči sprejem na mednarodni ravni.

Komisija bo objavila zahteve za oblikovanje standardov v podporo vodilnim trgom in bo skupaj z zainteresiranimi stranmi preučila, katera vrsta standarda najbolj ustreza potrebam v smislu časovnega načrtovanja in mednarodnega vidika.

(3) **Javno naročanje:** primerna raba standardov na področju javnih naročil lahko spodbudi inovacije in hkrati upravam zagotovi orodja, potrebna za izvajanje njihovih nalog. Namesto predpisovanja posebnih tehničnih rešitev uporaba tehnološko nevtralnih standardov naročnikom omogoča, da zahtevajo najvišjo raven uspešnosti in uveljavljajo funkcionalne zahteve (npr. v povezavi z

---

9 COM(2004) 38, o uvedbi Akcijskega načrta za okoljske tehnologije (ETAP) za Evropsko unijo.

10 COM(2007) 860 „Pobuda za vodilni trg za Evropo“.

11 kot so e-zdravje, trajnostna gradnja in recikliranje ter obnovljivi viri energije.

okoljskimi vidiki ali dostopnostjo za vse), ter tako spodbuja iskanje inovativnih tehnologij, ki dolgoročno zagotavljajo ekonomsko najboljšo ponudbo, hkrati pa zagotavljajo varnost in interoperabilnost.

Značilen primer je področje obrambe, na katerem se nacionalne agencije prepogosto opirajo na različne obstoječe nacionalne standarde, ki ovirajo trge na področju inovacij in njihovo razširjanje. Združevanje civilnih in vojaških virov s sklicevanjem na večnamenske standarde ter usklajevanje standardov javnih naročil za obrambo lahko izboljša učinkovitost in zagotovi več spodbud za inovacije.

– *Komisija bo pri evropskih upravah na vseh ravneh spodbujala uporabo smernic in dobrih praks*[12] *za izboljšanje inovacij prek javnega naročanja.*
– *Za dopolnitev pobude Evropski trg obrambne opreme je Komisija zaprosila Evropski odbor za standardizacijo (CEN), da pripravi evropska navodila za javna naročila za obrambo, sama pa bo spodbujala njihovo uporabo v državah članicah.*

(4) **Vključitev informacijske in komunikacijske tehnologije (IKT) v industrijo in uprave**: potencial izboljšanja konkurenčnega položaja evropskega gospodarstva prek uspešnejše in učinkovitejše uporabe orodij IKT je zelo pomemben, standardi pa so bistveni za uresničevanje tega potenciala. Standardi so tudi ključna gonilna sila za družbene aplikacije IKT, kot so e-identiteta, e-zdravje in RFID[13].

Upoštevajoč nedavno objavljeno „Študijo o posebnih potrebah politike za standardizacijo IKT“[14], so glavne teme za revizijo politike standardizacije na področju IKT:

(a) boljše vključevanje neformalnih organov za oblikovanje standardov IKT v sistem EU standardizacije, kar bi politikam EU na področju IKT omogočilo, da uživajo koristi znanja in izkušenj navedenih forumov in konzorcijev;

(b) vzpostavitev podlage za politični dialog za vse strani, zainteresirane za standardizacijo IKT;

(c) potreba po obravnavanju drugih vidikov, kot so preskušanje interoperabilnosti, dostop do standardov in vprašanja pravic intelektualne lastnine, da se omogoči hitro sprejemanje standardov v okviru tržnih rešitev.

Po posvetovanju z zainteresiranimi stranmi bo Komisija v letu 2008 skušala doseči široko soglasje o načinu revidiranja politike standardizacije IKT, ki mu bodo sledili predlogi za to politiko zlasti glede možne revizije Sklepa Sveta 87/95/ES o standardizaciji na področju informacijske tehnologije in telekomunikacij.

---

12 Pomembni so zlasti SEC 2007 (280) Priročnik o obravnavanju inovativnih rešitev v javnem naročanju in tekoča omrežja pobude Europe Innova *http://www.europe-innova.org*.

13 Identifikacija na podlagi radijskih frekvenc.

14 http://ec.europa.eu/enterprise/ict/policy/standards/piper/full_report.pdf

Standardi morajo prav tako omogočati inovacije na mnogih področjih, ki zgoraj niso bila navedena, zlasti kadar je treba standarde opredeliti v okviru evropskih tehnoloških platform (ETP) in skupnih tehnoloških pobud (JTI). Pomembni primeri so ***Space, Galileo, Fuel Cells in Hydrogen (gorivne celice in hidrogen)*** ter ***nanotehnologije***.

5. KAKO POVEČATI PRISPEVEK STANDARDIZACIJE K INOVACIJAM IN KONKURENČNOSTI

Če naj bi standardizacija v celoti izrabila svoje možne prednosti v podporo inovacijam, se mora prilagoditi potrebam inovacij in se odzvati na izzive globalizacije, nastajanje novih gospodarskih sil in razvoja tehnologije. Za nenehno izboljševanje evropske standardizacije so v glavnem odgovorne zasebne zainteresirane strani, vendar je zaradi pomembne razsežnosti javnega interesa pomembna tudi vloga Komisije in držav članic.

Komisija je opredelila devet ključnih elementov za **osredotočanje politike standardizacije EU na inovacije**:

(1) Ponovna potrditev zaveze tržno usmerjeni **standardizaciji** in prostovoljni uporabi standardov. Posebna dodana vrednost standardizacije na področju določanja tehničnih specifikacij je dejansko v prostovoljnem sodelovanju med zasebnimi in javnimi udeleženci.

Komisija spodbuja industrijo, da vzpostavi ali pospeši sodelovanje pri oblikovanju, izvajanju in uporabi standardov v podporo inovacijam in konkurenčnosti.

(2) Priznavanje **pomembnosti formalnih in neformalnih standardov** za inovacije. Potreben je formalni postopek standardizacije, ki v celoti upošteva načela odprtosti, vključenosti, preglednosti in skladnosti ter omogoča dosego soglasja med vsemi nacionalnimi stališči in zainteresiranimi stranmi. Hkrati pa so drugi standardi, oblikovani v okviru priznanih organizacij za standarde in drugih organizacij, pogosto bolj odprti za inovativne tehnologije in imajo zato pomembno vlogo pri pospeševanju njihovega sprejetja na trgu. Da bi od obeh vrst standardov imeli kar največ koristi, ohranili skladnost evropskega standardizacijskega sistema in optimizirali vpliv razpoložljivih strokovnjakov, je pomembno omogočiti dobro usklajevanje dejavnosti med formalnimi in neformalnimi organi za standarde. Glede na to je sodelovanje z mnogimi neformalnimi forumi za standarde, ki so ga vzpostavili Evropski inštitut za telekomunikacijske standarde na evropski ravni in Mednarodna organizacija za standardizacijo (ISO) ter Mednarodna komisija za elektroniko (IEC) na mednarodni ravni, treba šteti za dobro prakso.

- *Komisija poziva Evropske organizacije za standardizacijo, da oblikujejo manj formalne rezultate standardizacije, kadar to bolj ustreza potrebam industrije in uporabnikov.*
- *Komisija poziva formalne in neformalne organizacije za standarde, da najdejo načine za sodelovanje med načrtovanjem dejavnosti in prenašanjem standardov na najbolj ustrezni ravni, mednarodni ali evropski, glede na zadevni trg.*

(3) Osredotočanje na **oblikovanje standardov za svetovni trg**. Evropska industrija potrebuje standarde, ki omogočajo dostop do vedno bolj globalnih trgov. Zato oblikovanje standardov prehaja na mednarodno raven, na kateri so možnosti in tveganja, ki jih prinaša določanje standardov v sodelovanju z drugimi trgovskimi partnerji, večji kot kdaj koli. To je strateški izziv, na katerega se industrija mora odzvati. Pomembno je, da je evropska industrija že od začetka vključena v oblikovanje standardov za svetovne trge. V tem okviru **se morajo evropske organizacije za standarde (ESO) in nacionalni organi za standarde (NSB) osredotočati na podporo evropski udeležbi v mednarodni standardizaciji.** Med evropskimi in mednarodnimi organizacijami za standarde že obstajajo mehanizmi za usklajevanje, ki zainteresiranim stranem omogočajo, da se odločijo, ali bo prevladala evropska ali mednarodna raven pri oblikovanju mednarodnih standardov. Vendar nastajanje novih gospodarskih sil, ki lahko postopoma potrdijo njihovo vlogo pri oblikovanju mednarodnih standardov, ter naraščajoče pomanjkanje evropskih strokovnjakov v nekaterih industrijskih sektorjih, zahtevajo stalno izboljševanje uspešnosti in učinkovitosti evropskih prispevkov na mednarodni ravni.

Mednarodni standardi so del nastajajočega mednarodnega regulativnega sistema, ki temelji na regulativnem sodelovanju, zbliževanju standardov in enakovrednosti pravil. Ta pristop, ki je rezultat sektorskih dvostranskih razprav s tretjimi državami[15], je treba še nadalje oblikovati v vzajemnem interesu EU in njenih partneric vključno z državami v razvoju, in s tem preprečiti tveganje, da bi različni standardi in pravila postali ovire za širjenje inovacij, konkurence in trgovine.

- *Komisija bo z večstranskimi sporazumi in dvostransko trgovino ter dialogi o predpisih okrepila svoja prizadevanja za spodbujanje regulativnih modelov, ki temeljijo na prostovoljnih standardih, ter za okrepitev zaveze naših trgovinskih partnerjev k oblikovanju in uporabi mednarodnih standardov.*
- *Komisija spodbuja strani, zainteresirane za evropsko standardizacijo, da se še bolj vključijo v mednarodno standardizacijo, sodelujejo v dejavnostih standardizacije in politikah svoje regije ter zlasti povečajo vlogo evropskih organizacij za standarde (ESO) s povečanjem vpliva evropskega prispevka k mednarodni standardizaciji.*
- *Komisija na podlagi uspešne izkušnje strokovnjaka za evropske standarde na Kitajskem spodbuja evropske organizacije za standarde (ESO), da predlagajo načine za povečanje vidnosti evropske standardizacije na drugih strateških trgih, ter sodelujejo z ustreznimi regijami za vzpostavitev postopkov za dejavno izmenjavo informacij o standardizaciji.*

(4) Omogočanje **vključevanja novega znanja in standardov** zlasti javno financiranih programov raziskav in inovacij vključno z okvirnim programom Skupnosti za raziskave RTR[16] in okvirnim programom za konkurenčnost in inovativnost (CIP). Medtem ko le omejen delež projektov R&R daje rezultate, ki so pomembni za standardizacijo, lahko njihovo sistematsko prepoznavanje

---

15 COM (2007) 581 „Evropski interes: uspeh v času globalizacije“.

16 RTR: Raziskave in tehnološki razvoj

in omogočanje izmenjave informacij z ustreznimi organi za standarde pospeši uporabo novega znanja v industrijskem in trgovinskem okolju.

Skupno raziskovalno središče (JRC) že izvaja predhodne in vzporedne normativne raziskave na več področjih, vključno z gradbeništvom, znanostjo o življenju, biotehnologijami in ekotehnologijami. Te dejavnosti so omogočile oblikovanje ustreznih standardov, vključno z merilnimi standardi ter inovativnih izdelkov in storitev. Pomembno je ohranit in okrepiti ta prizadevanja.

Vzpostavitev močne evropske metrologije z enotnimi standardi za merjenje in preskušanje je področje, na katerem je potrebno sodelovanje držav članic in Skupnosti. V zvezi s tem sta ustanovitev združenja nacionalnih metroloških institutov (Euramet e.V.) leta 2007 in začetek evropskega metrološkega raziskovalnega programa kot možne pobude iz člena 169 Pogodbe ES v okviru 7. okvirnega raziskovalnega programa pomembna mejnika.

- *Merila, ki jih morajo oceniti organi za javne raziskave in inovacije, vključujejo:*
  - *uvedbo konkretnih spodbud za obravnavanje vprašanj standardizacije v delovnih načrtih javnih raziskovalnih ustanov ter sofinanciranih projektih RTR in inovacijskih projektih;*
  - *zagotavljanje usposabljanja na področju standardizacije za ocenjevalce in upravljavce programov RTR in inovacijskih programov;*
  - *sistematsko ukrepanje za povezavo raziskovalnih projektov, povezanih s standardizacijo, s skupnostjo za standardizacijo, zlasti na prednostnih področjih, opredeljenih za vodilne trge, skupnih tehnoloških pobud (JTI) in evropskih tehnoloških platform (ETP).*
- *Organizacije za standarde so pozvane, da raziskovalnim skupnosti olajšajo dostop do objavljenih standardov.*
- *Evropske organizacije za standarde (ESO) so pozvane, da oblikujejo skupni predlog za vzpostavitev dejavnosti tehnološkega nadzora in služb za pomoč za omogočanje prenosa rezultatov programov RTR in okvirnih programov CIP na standardizacijo. Komisija je pripravljena razmisliti o finančni podpori za takšen predlog.*

(5) Omogočanje **dostopa do standardizacije vsem zainteresiranim stranem, zlasti malim in srednje velikim podjetjem**, pa tudi uporabnikom, potrošnikom in raziskovalcem. Standardizacija je učinkovit način za posredovanje najnovejših dosežkov malim in srednje velikim podjetjem in prek udeležbe potrošnikov za omogočanje trgu, da sprejema inovacije. Vendar se ta potencial pogosto ne izkoristi v celoti zaradi ovir, kot so zapletenost jezika standardov, čas, ki ga zahteva udeležba pri oblikovanju standardov, ter stroški zagotovljenih rezultatov.

EU podpira zastopanost malih in srednje velikih podjetij pri oblikovanju standardov na evropski ravni. Poleg tega sheme financiranja „raziskave v korist MSP“ in „raziskave v korist združenj MSP“ 7. okvirnega programa Skupnosti za raziskave in tehnološki razvoj (2007–2013), pa tudi nekaj mehanizmov, oblikovanih v okviru kohezijske politike EU, MSP in njihovim združenjem omogočajo, da prispevajo k procesu standardizacije, ter pomagajo MSP, da se prilagodijo novim standardom. Predlagani so naslednji ukrepi:

- *Komisija bo znatno povečala finančno podporo za evropsko usklajevanje zastopanosti MSP pri standardizaciji. V okviru načrtovanega predloga zakona o malem podjetništvu bo Komisija uvedla določbe za utrditev zaveze držav članic k vključitvi MSP v standardizacijo na nacionalni ravni, ki je najbolj dostopna za večino MSP.*
- *Komisija poziva organe za standardizacijo, da v celoti priznajo posledice načela „najprej razmišljaj v malem“ zlasti glede tega, kako bi bil proces standardizacije lahko revidiran, da bi se izboljšala preglednost dejavnosti standardizacije in razmerje med stroški in koristmi udeležbe za MSP in uporabnike. Komisija spodbuja evropske organizacije za standarde (ESO), da si prizadevajo za pošteno in uravnoteženo zastopanost vseh zainteresiranih strani, udeleženih pri standardizaciji.*
- *Opirajoč se na obstoječa združenja MSP in nacionalne organe, ki jih zastopajo, se morajo MSP z institucionalno in finančno podporo javnih organov boljše samoorganizirati, da lahko zaščitijo svoje interese v procesu standardizacije.*

Kot težavo pri dostopu do standardov MSP in druge zainteresirane strani vedno bolj pogosto navajajo strošek nakupa standardov. Nekatere organizacije za standarde, kot so Evropski inštitut za telekomunikacijske standarde (ETSI) in Mednarodna zveza za telekomunikacije (ITU), so se za vse svoje produkte odločile da, bodo svoje standarde objavljale brezplačno, Evropski odbor za standardizacijo (CEN) in Evropski odbor za standardizacijo v elektrotehniki (CENELEC) pa le za nekaj od njih in očitno je, da je ta odločitev povečala njihovo razširjanje. Druga vprašanja so v zvezi s pomanjkanjem standardov v nacionalnih jezikih, pretiranem sklicevanju med standardi in težava pri opredeljevanju skupine standardov, ki ustrezajo posameznemu izdelku ali postopku.

- *Komisija poziva organizacije za standarde, da sistematsko objavljajo povzetke evropskih standardov brez omejitev dostopa.*
- *Komisija sedaj izvaja študijo o dostopu do evropske standardizacije. Evropski in nacionalni organi za standarde so pozvani, da prednostno obravnavajo pogoje dostopa do standardizacije, in da v tesnem sodelovanju z državami članicami in Komisijo ponovno preučijo svoj poslovni model, da bi* ***znižali stroške dostopa do standardov s končnim ciljem zagotavljanja brezplačnega dostopa do standardov, oblikovanih v podporo zakonodaji in politiki EU.***

(6) Politika EU si mora bolj prizadevati za odstranitev tistih ovir, ki ovirajo dejansko **izvajanje in učinkovito rabo standardov**, kot so pomanjkanje njihove vidnosti, njihova kompleksnost, negotovost glede skladnosti s standardom ali obstoj konkurenčnih standardov.

Komisija bo okrepila svojo podporo usklajevanju vključevanja standardov v inovativne izdelke in poslovne prakse prek standardizacijskih omrežij Europe Innova.

(7) **Pravice intelektualne lastnine** (IPR) in standardizacija spodbujajo inovacije in omogočajo razširjanje tehnologije. Ker pa k temu skupnemu cilju prispevajo z različnimi sredstvi, je treba pozorno preučiti medsebojni odnos med IPR in standardizacijo.

Komisija podpira stališče, da morajo biti standardi dostopni in uporabni za vse, ob upoštevanju IPR, pomembnih za standard, v standardizacijskem procesu, s ciljem vzpostaviti ravnotežje med interesi uporabnikov standardov in pravicami imetnikov intelektualne lastnine. V smernicah za sodelovanje[17] med ES in EFTA ter evropskimi organizacijami za standarde (ESO) so se ESO zavezale, da bodo udeležencem na trgu zagotovile, da bodo standarde, vključno z IPR, ki bi jih zajemali, lahko uporabljali pod pravičnimi, sprejemljivimi in nediskriminacijskimi pogoji (FRAND). Vendar so se strani, zainteresirane za standardizacijo, vključno z javnimi organi, morale spoprijeti s težavami, ki so nastale zaradi medsebojnega vplivanja pravic intelektualne lastnine (IPR) in standardov, zlasti na področju IKT.

- *Komisija spodbuja evropske organizacije za standarde (ESO), da si še nadalje prizadevajo za učinkovitost politike FRAND in za oblikovanje mehanizmov za preprečevanje zlorab postopka določanja standardov.*
- *Komisija bo začela študijo za ugotavljanje dejstev, da bo analizirala medsebojno vplivanje IPR in standardov.*

(8) Močan evropski standardizacijski sistem je bistvena prednost evropske industrije, vlad in državljanov. **Evropske organizacije za standarde (ESO) so bistvene za standardizacijo v Evropi in njihovi sedanji procesi reform** zaslužijo vso pozornost. Evropski inštitut za telekomunikacijske storitve (ETSI) še nadalje izvaja priporočila svoje skupine za presojo na visoki ravni 2004, CEN in CENELEC pa sedaj začenjata izvajati prva priporočila FLES (prihodnja slika evropske standardizacije). Te pobude so pravočasne. Evropske organizacije za standarde (ESO) in njihovi člani so seveda odgovorni za obravnavanje večine zgoraj navedenih točk v svojih procesih reform.

[17] Splošne smernice za sodelovanje med CEN, CENELEC in ETSI ter Evropsko komisijo in Evropskim združenjem za prosto trgovino, podpisane 28. marca 2003. UL C 91, 16.4.2003, str. 7.

Komisija spodbuja evropske organizacije za standarde (ESO), da nadaljujejo svoje reforme in si postavijo visoke cilje zanje, zlasti pri obravnavanju naslednjih točk:

(a) *vključevanje zainteresiranih strani v upravljanje formalne standardizacije na evropski ravni je treba izboljšati, kjer je to potrebno;*

(b) sedanje postopke za oblikovanje standardov je treba ponovno pregledati, da se pospeši postopek določanja standardov za zagotovitev dejavnega določanja prednostnih nalog, ki jih je treba obravnavati na podlagi potreb industrije in uporabnikov, ter opredeliti vrsto rezultatov, ki jih je treba doseči. Komisija poziva evropske organizacije za standarde (ESO) in nacionalne organe za standarde (NSB), da za nove standardizacijske dejavnosti sistematsko dajejo prednost evropski ravni, in se pri tem izogibajo možnim zamudam zaradi pripravljalnih del na nacionalni ravni;

(c) zaradi konvergence tehnologij in uporabe IKT na mnogih drugih tehničnih področjih je nujno sodelovanje med organi za standardizacijo, katerih pristojnosti so bile tradicionalno ločene na elektrotehnično, telekomunikacijsko in druge tehnologije. Komisija poziva evropske organizacije za standarde (ESO), da vzpostavijo skupne operativne strukture, kot so skupni tehnični organi, za standardizacijo na tistih področjih, na katerih se tehnologije srečujejo;

(d) evropsko identiteto in vidnost evropske standardizacije v Evropi in v svetu je treba okrepiti;

(e) Komisija bo v sodelovanju z državami članicami spremljala in spodbujala proces reform evropskih organizacij za standarde (ESO) v okviru svojega stalnega dialoga z ESO in njihovimi zainteresiranimi stranmi.

(9) Prednostne naloge evropske standardizacije se morajo prilagoditi spreminjajočim se potrebam evropskega gospodarstva in družbe, pa tudi večjim spremembam mednarodnega političnega in gospodarskega okolja. Komisija poziva vse strani, zainteresirane za standardizacijo, da sodelujejo pri izvajanju ukrepov, predlaganih v tem sporočilu, hkrati pa sedanji in prihodnji izzivi zahtevajo poglobljen razmislek o obsegu in vlogi evropske standardizacije v novonastajajočem svetovnem okviru, vključno z možnimi potrebami po posodobitvi sedanje pravne podlage.

Komisija bo ustanovila skupino strokovnjakov na visoki ravni, ki bo opredelila prihodnji obseg in vlogo evropske standardizacije ter oblikovala strateška priporočila za prihodnje desetletje.

6. SKLEP IN NADALJNJI UKREPI.

Komisija poziva evropske organizacije za standardizacijo, industrijo in vse zainteresirane strani, da preučijo ukrepe, predstavljene v tem sporočilu. Komisija bo v okviru ustreznih pobud in dialogov EU z državami članicami, industrijo, organi za standarde in drugimi zadevnimi zainteresiranimi stranmi razpravljala o najboljšem načinu za dosego ciljev, zastavljenih v tem sporočilu. Na podlagi teh razprav bo posodobljen tekoči akcijski načrt za evropsko standardizacijo[18].

[18] http://ec.europa.eu/enterprise/standards_policy/mandates/index.htm

FINANČNI IZKAZ

1. NASLOV PREDLOGA:

Sporočilo Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru ter Socialnemu odboru „Za večji prispevek standardizacije k inovacijam v Evropi“

2. OKVIR ABM/ABB

2.1 Notranji trg za blago in sektorske politike
2.2 Konkurenčnost, industrijska politika, inovacije in podjetništvo

3. PRORAČUNSKE VRSTICE

3.1. Proračunske vrstice (vrstice za poslovanje in z njimi povezane vrstice za tehnično in upravno pomoč (nekdanje vrstice BA)) z navedbo imena postavke:

a) 02.03.04 Standardizacija
02.01.04.02 Standardizacija, odhodki za upravno poslovodenje
b) 02.02.01 CIP (ENTR)

3.2. Trajanje ukrepa in finančnega vpliva:

Stalen / ni finančnega vpliva (ni potrebno povečanje proračunskih virov)

3.3. Značilnosti proračuna:

Proračunska vrstica	Vrsta odhodkov		Novo	Prispevek Efte	Prispevki držav prosilk	Razdelek v finančni perspektivi
020304	neobvezni	dif[19]/[20]	NE	NE	NE	**št.** 1a
020201	neobvezni	dif.	NE	DA	DA	**št.** 1a
02010402	neobvezni	nedif.	NE	NE	NE	**št.** 1a

[19] Diferencirana sredstva.
[20] Nediferencirana sredstva, v nadaljnjem besedilu NS.

4. POVZETEK SREDSTEV

4.1. Finančna sredstva

4.1.1. Povzetek odobritev za prevzem obveznosti (OPO) in odobritev plačil (OP)

(Ukrepe, ki jih predvideva sporočilo Komisije, bodo krili obstoječi programi, zaradi uvedbe predlaganih ukrepov niso predvidene nobene spremembe proračunskih potreb.)

v mio EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Vrsta odhodkov	Oddelek		2008	2009	2010	2011	2012	2013 in pozneje	Skupaj
Odhodki iz poslovanja (020304 in 020201)									
OPO 020201 Odobritve za prevzem obveznosti (OPO) 020304	8.1.	a	1,0 18,5	2,65 20,5	2,65 23,00	2,65 24,00	2,65 24,5	2,65 24,5	
OP 020201 Odobritve plačil (OP) 020304		b	1,0 20,4	2,65 20,5	2,65 23,00	2,65 24,00	2,65 24,5	2,65 24,5	
Upravni odhodki, ki jih referenčni znesek krije[21] (02010402)									
Tehnična in upravna pomoč (NS)020304	8.2.4.	c	0,3	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	
REFERENČNI ZNESEK SKUPAJ									
Odobritve za prevzem obveznosti		a+c	**19,8**	**23,65**	**26,15**	**27,15**	**27,65**	**27,65**	
Odobritve plačil		b+c	**21,7**	**23,65**	**26,15**	**27,15**	**27,65**	**27,65**	
Upravni odhodki, ki jih referenčni znesek <u>ne</u> krije[22]									
Človeški viri in z njimi povezani odhodki (NS)	8.2.5.	d	se ne uporablja						
Upravni stroški, ki jih referenčni znesek ne krije, razen stroškov za človeške vire in z njimi povezanih stroškov (NS)	8.2.6.	e	se ne uporablja						

[21] Odhodki iz člena xx 01 04 naslova xx.

[22] Odhodki iz poglavja xx 01, razen odhodkov iz člena xx 01 04 ali xx 01 05.

Predvideni stroški financiranja ukrepa skupaj

OPO, vključno s stroški za človeške vire, SKUPAJ		a+c +d+ e	**19,8**	**23,65**	**26,15**	**27,15**	**27,65**	**27,65**	
OP, vključno s stroški za človeške vire, SKUPAJ		b+c +d+ e	**21,7**	**23,65**	**26,15**	**27,15**	**27,65**	**27,65**	

4.1.2. Skladnost s finančnim načrtovanjem

☑ Predlog je skladen s sedanjim finančnim načrtovanjem.

4.1.3. Finančni vpliv na prihodke

☑ Predlog nima finančnih posledic za prihodke.

4.2. EPDČ za človeške vire (vključno z uradniki, začasnim in zunanjim osebjem) – glej podrobnosti v točki 8.2.1.

Letne potrebe	Leto n	n + 1	n + 2	n + 3	n + 4	n+5 in poznej e
Število potrebnih človeških virov SKUPAJ	se ne uporabl ja					

Predlog nima posledic za človeške vire

5. ZNAČILNOSTI IN CILJI

5.1. Potreba, ki jo je treba kratkoročno ali dolgoročno kriti

Sporočilo najavlja vrsto ukrepov, za katere bo potrebno financiranje iz proračuna Skupnosti:

a) ukrepi, ki jih je treba financirati iz proračunskih vrstic 020304 „Standardizacija,, and 02010402 „Standardizacija, odhodki za upravno poslovodenje.“ :

* vzpostavitev in izvajanje programov za standardizacijo v podporo trajnostni industrijski politiki in vodilnim trgom (trajnostno gradbeništvo, e-zdravje, zaščitni tekstil, bio izdelki, recikliranje, obnovljiva energija itd. …),

* povečanje vidnosti evropske standardizacije, zlasti na strateško pomembnih trgih,

* evropske organizacije za standardizacijo vzpostavijo dejavnosti tehnološkega nadzora in službe za pomoč;

b) ukrep je treba financirati iz proračunske vrstice 020201 – CIP (ENTR): povečanje finančne podpore evropskemu usklajevanju predstavnikov MSP na področju standardizacije. Znesek 1 milijon EUR je bil dodeljen s Sklepom Komisije z dne 10. decembra 2007 o vzpostavitvi delovnega programa za podjetništvo in inovacije za leto 2008. Za naslednja leta bo ta znesek treba še povečati do 2,65 milijona OP (okvirni znesek).

Prej navedena ukrepa [a) in b)] bosta financirana na podlagi ponovne dodelitve kredita znotraj prej navedene proračunske vrstice brez kakršne koli spremembe v obstoječem večletnem finančnem načrtovanju.

5.2. Dodana vrednost zaradi vključitve Skupnosti, skladnost predloga z drugimi finančnimi instrumenti in možne sinergije

Sofinanciranje Skupnosti bo organom za standardizacijo omogočilo, da v zahtevanem časovnem okviru vzpostavijo potrebne evropske standarde.

Sofinanciranje dejavnosti tehnološkega nadzora in službe za pomoč bo omogočilo vzpostavitev in vzdrževanje evropske infrastrukture tehnološkega nadzora, ki bo na voljo za standardizacijo in spodbujanje standardizacije, da prevzema rezultate raziskav.

Povečana finančna podpora za zastopanost MSP bo izboljšala dostop evropskih MSP do evropskih in mednarodnih standardizacijskih dejavnosti in tako prikazala sinergije zaradi vključevanja posrednikov MSP na nacionalni ravni.

5.3. Cilji in pričakovani rezultati predloga ter z njimi povezani kazalniki v okviru ABM

Cilj prej navedenih ukrepov je zainteresirane strani spodbuditi, da vzpostavijo in uporabljajo mednarodne in evropske standarde na področjih, ki so ključna za inovacije. Pravočasna vključitev evropskih zainteresiranih strani in njihovega prispevka, vključno z MSP, bo izboljšala konkurenčnost evropske industrije. Kazalniki: izvajanje ustreznih programov za standardizacijo; objava standardov; prevzemanje novih vsebin znotraj standardizacije ob upoštevanju rezultatov raziskav.

5.4. Metoda izvedbe (okvirno)

☑ ***Centralizirano upravljanje***

☑ neposredno Komisija

6. NADZOR IN VREDNOTENJE

6.1. Sistem nadzora

6.2. Vrednotenje

6.2.1. Predhodno vrednotenje:

Predhodna vrednotenja financiranih dejavnosti se bodo izvajala za vsak ukrep v skladu s finančnimi pravili.

6.2.2. Ukrepi, sprejeti po vmesnem/naknadnem vrednotenju (na podlagi podobnih preteklih izkušenj)

Se ne uporablja

6.2.3. Oblika in pogostnost prihodnjega vrednotenja

Vsakih 5 let v skladu s členom 6(2) Sklepa 1673/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. oktobra 2006.

7. UKREPI PROTI GOLJUFIJAM

Uporaba Sklepa 1673/2006/ES, člen 7.

8. PODROBNOSTI O SREDSTVIH

8.1. Cilji predloga z vidika stroškov financiranja

se ne uporablja

8.2. Upravni odhodki

8.2.1. Človeški viri – število in vrsta delovnih mest

Vrsta delovnega mesta		Osebje, potrebno za upravljanje ukrepa – obstoječi in/ali dodatni človeški viri (**število delovnih mest/EPDČ**)					
		Leto n	Leto n+1	Leto n+2	Leto n+3	Leto n+4	Leto n+5
Uradniki ali začasno osebje[23] (XX 01 01)	A*/AD	se ne uporablja					
	B*, C*/AST	se ne uporablja					
Osebje, financirano [24] iz člena. XX 01 02		se ne uporablja					
Drugo osebje[25], financirano iz člena XX 01 04/05		se ne uporablja					
SKUPAJ							

8.2.2. Opis nalog, ki izhajajo iz ukrepa

se ne uporablja

8.2.3. Človeški viri – viri delovnih mest (po sistemizaciji)

[23] Teh stroškov referenčni znesek NE krije.
[24] Teh stroškov referenčni znesek NE krije.
[25] Te stroške referenčni znesek krije.

8.2.4. Drugi upravni odhodki, ki jih referenčni znesek krije (XX 01 04/05 – Odhodki za upravno poslovodenje)

v mio EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Proračunska vrstica (številka in ime postavke)	Leto 2008	Leto 2009	Leto 2010	Leto 2011	Leto 2012	Leto 2013 in pozneje	SKUPAJ
Tehnična in upravna pomoč (vključno s povezanimi stroški za osebje)							
Izvajalske agencije[26]							
Druga tehnična in upravna pomoč	0,3	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	
- *notranja*							
- *zunanja*							
Tehnična in upravna pomoč SKUPAJ							

8.2.5. Stroški financiranja človeških virov in z njimi povezani stroški, ki jih referenčni znesek ne krije

v mio EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Vrsta človeških virov	Leto n	Leto n+1	Leto n+2	Leto n+3	Leto n+4	Leto n+5 in pozneje
Uradniki in začasno osebje (XX 01 01)	se ne uporablja					
Osebje, financirano iz člena XX 01 02 (pomožno osebje, napoteni nacionalni izvedenci, pogodbeno osebje itd.) (navesti proračunsko vrstico)	se ne uporablja					
Stroški za človeške vire in z njimi povezani stroški (ki jih referenčni znesek NE krije) SKUPAJ	**se ne uporablja**					

[26] S sklicevanjem na posebni zakonodajni finančni izkaz za zadevne izvajalske agencije.

Izračun – ***Uradniki in začasni uslužbenci*** se ne uporablja

Izračun – Osebje, financirano iz člena XX 01 02

se ne uporablja

8.2.6. Drugi upravni odhodki, ki jih referenčni znesek ne krije

v mio EUR (na tri decimalna mesta natančno)

	Leto n	Leto n+1	Leto n+2	Leto n+3	Leto n+4	Leto n+5 in pozneje	SKUPAJ
XX 01 02 11 01 – Misije	se ne uporablja						
XX 01 02 11 02 – Sestanki in konference	se ne uporablja						
XX 01 02 11 03 – Odbori[27]	se ne uporablja						
XX 01 02 11 04 – Študije in konzultacije	se ne uporablja						
XX 01 02 11 05 – Informacijski sistemi	se ne uporablja						
2 Drugi odhodki za poslovodenje skupaj (XX 01 02 11)	se ne uporablja						
3 Drugi odhodki upravne narave (opredeliti, vključno s sklicem na proračunsko vrstico)	se ne uporablja						
Upravni odhodki, razen stroškov za človeške vire in z njimi povezanih stroškov (ki jih referenčni znesek NE krije), SKUPAJ	se ne uporablja						

Izračun – ***Drugi upravni odhodki, ki jih referenčni znesek ne krije***

[27] Opredeliti vrsto odbora in skupino, v katero spada.